

ARBEIDSRETTSLIG OPPGAVESAMLING MED LØSNINGSFORSLAG

GINA BRÅTHEN OG
ALEXANDER SØNDERLAND SKJØNBERG

ARBEIDSRETTLIG OPPGAVESAMLING MED LØSNINGSFORSLAG

 KARNOV
GROUP

© Karnov Group Norway AS 2025
2. utgave, 1. opplag 2025

ISBN 978-82-93816-89-8

Omslagsdesign: Kristin Berg Johnsen
Sats og layout: Bøk Oslo AS
Brødtekst: Calisto MT 10/14 punkt
Papir: 100 g Munken Elk-S
Trykk: ScanBook, Falun

Alle henvendelser om boken kan rettes til:

Karnov Group Norway
Pilestredet 27, 0164 Oslo

E-post: post@karnovgroup.no
www.karnovgroup.no

Det må ikke kopieres fra denne boka i strid med
åndsverkloven eller avtaler om kopiering som er gjort
med KOPINOR, interesseorgan for rettshavere til
åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan føre
til erstatningsansvar og inndragning og kan straffes
med bøter eller fengsel.

Forord

Denne oppgavesamlingen inneholder oppgaver i arbeidsrett. Å løse oppgaver er viktig for å forstå faget – det bidrar til en aktiv læringsprosess. Oppgaveløsning gir verdifull skrivetrening, som vil gjøre deg bedre forberedt til eksamen.

Boken består av 103 praktikumsoppgaver med løsningsveiledninger. Oppgavene er av varierende omfang og vanskelighetsgrad og dekker de sentrale delene av arbeidsretten. Vi har inndelt oppgavene etter emne, og innledningsvis i hver oppgave er temaet for oppgaven angitt med stikkord.

Løsningsveiledningene er plassert i bokens del 2. Det er utfordrende å lage gode løsningsveiledninger. Det er mange fellestrekk mellom gode besvarelser, men en god besvarelse kan skrives på ganske mange ulike måter. Løsningsveiledningene er først og fremst ment som inspirasjon og hjelp når du arbeider med oppgaven, ikke som en fasit på hvordan oppgaven må løses. Når man løser praktikumsoppgaver, er det kvaliteten på drøftelsene og argumentene som er avgjørende, ikke konklusjonen. I flere av løsningsveiledningene fremgår det at konklusjonen er åpen.

Oppgavene som er inntatt i denne boken, har vi laget i forbindelse med undervisning og eksamen i ulike kurs i arbeidsrett ved Handelshøyskolen BI og Universitetet i Stavanger. Flere av oppgavene har vært gitt på eksamen.

Oslo, 19. desember 2024

Alexander Sønderland Skjønberg og Gina Bråthen

Innhold

DEL 1

Oppgaver	17
-----------------------	----

KAPITTEL 1

Arbeidsmiljølovens anvendelsesområde og lovens arbeidsgiver- og arbeidstagerbegrep	19
---	----

Oppgave 1.1 <i>Lillevik kommune, arbeidstagerbegrepet</i>	19
Oppgave 1.2 <i>Storevik Avis AS, arbeidstagerbegrepet</i>	20
Oppgave 1.3 <i>Storeøy menighet, arbeidstagerbegrepet</i>	21
Oppgave 1.4 <i>Toppen barnehage, arbeidsgiverbegrepet, overtid</i>	22

KAPITTEL 2

Ansettelsesprosessen	25
-----------------------------------	----

Oppgave 2.1 <i>Lillevik Bensin AS</i>	25
Oppgave 2.2 <i>Storevik kommune, søknadsfrist</i>	26
Oppgave 2.3 <i>Lillegrend kommune, habilitet</i>	26
Oppgave 2.4 <i>Folkehelsedirektoratet, utlysning</i>	27
Oppgave 2.5 <i>Lillevik kommune, utlysning, innsyn</i>	27

KAPITTEL 3

Ansettelsesformer og innleie	29
---	----

Oppgave 3.1 <i>Storevik Gourmet, krav om full stilling</i>	29
--	----

INNHold

Oppgave 3.2	<i>Ultrasport AS</i> , krav om utvidet stilling	30
Oppgave 3.3	<i>Tausvik Verk</i> , midlertidig ansettelse	30
Oppgave 3.4	<i>TaDenDa AS</i> , midlertidig ansettelse	30
Oppgave 3.5	<i>Lillevik Avis AS</i> , midlertidig ansettelse	31
Oppgave 3.6	<i>Lillevik Hotell</i> , midlertidig ansettelse	32
Oppgave 3.7	<i>Lillevik sykehus</i> , krav om fast ansettelse	32
Oppgave 3.8	<i>Lillevik Hotell</i> , krav om fast ansettelse	33
Oppgave 3.9	<i>Storevik universitetssykehus</i> , grunnbemanningslæren	34
Oppgave 3.10	<i>Storevik Grand</i> , innleie	35
Oppgave 3.11	<i>Lillevik Bil AS</i> , innleie	35
Oppgave 3.12	<i>Revisor AS</i>	37

KAPITTEL 4

Arbeidsgivers styringsrett	39
Oppgave 4.1 <i>Klara Ås</i> , endringer i arbeidstiden.....	39
Oppgave 4.2 <i>Storevik kommune</i> , endringer i ansvar/ oppgaver	40
Oppgave 4.3 <i>Storefjell Panorama</i> , endringer i oppgaver, omplassering....	40
Oppgave 4.4 <i>Solgløtt Hotell</i> , omplassering	41
Oppgave 4.5 <i>Storevik Kolonial AS</i> , endring i oppgaver	42
Oppgave 4.6 <i>Hestehoven barnehage</i> , omplassering	43
Oppgave 4.7 <i>MS «Søre»</i> , endring av ansvarsområde.....	44

KAPITTEL 5

Vern mot diskriminering	47
Oppgave 5.1 <i>Sleip, Sleipere og Sleipest AS</i> , spørsmål på intervju.....	47
Oppgave 5.2 <i>Den vesle scene</i> , etnisitet, forbud mot diskriminering, innsynsrett	47
Oppgave 5.3 <i>Pasienthotell AS</i> , religionsfrihet, forbud mot diskriminering	49
Oppgave 5.4 <i>Vi gir oss aldri AS</i> , religionsfrihet, forbud mot diskriminering	50
Oppgave 5.5 <i>Vi gir oss aldri AS</i> , gjengjeldelse, instruksjon og medvirkning	51
Oppgave 5.6 <i>Storevik Bilverksted</i> , seksuell trakassering	52
Oppgave 5.7 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i> , seksuell trakassering	53
Oppgave 5.8 <i>Lillevik barne- og ungdomsskole</i> , kjønnsdiskriminering.....	54
Oppgave 5.9 <i>Lillevik Transport</i> , innsyn i lønnsopplysninger	55

INNHold

KAPITTEL 6

Lønn, arbeidstid, ferie, permisjon	57
Oppgave 6.1 <i>Storevik Kolonial AS</i> , lønn, innsyn i lønnsopplysninger.....	57
Oppgave 6.2 <i>Lillevik Frakt AS</i> , trekk i lønn	58
Oppgave 6.3 Småoppgaver – ferie	59
Oppgave 6.4 <i>Blesfjell Landhandel</i> , ferie	60
Oppgave 6.5 <i>Høyskolen i Storevik</i> , arbeidstidsbegrepet	61
Oppgave 6.6 <i>Storevik Fashion</i> , overtid	62
Oppgave 6.7 <i>Aker skole</i> , redusert arbeidstid	63
Oppgave 6.8 <i>Solgløtt Hotell</i> , redusert arbeidstid	63
Oppgave 6.9 <i>Lillevik Regnskap AS</i> , omplassering etter permisjon	64
Oppgave 6.10 <i>Universitetet i Lillevik</i> , utdanningspermisjon	64

KAPITTEL 7

Konkurransseklausuler	67
Oppgave 7.1 <i>Lillevik TECH AS</i> , konkurranse- og kundeklausuler.....	67
Oppgave 7.2 <i>SANE</i> , konkurranse- og kundeklausuler.....	67
Oppgave 7.3 <i>Klara Vik</i> , konkurranse- og kundeklausuler	68
Oppgave 7.4 <i>SVARDA</i> , konkurranse- og kundeklausuler	68

KAPITTEL 8

Fortrinnsrett	73
Oppgave 8.1 <i>Lillevik Sushi</i>	73
Oppgave 8.2 <i>Søstrene Ås</i>	74
Oppgave 8.3 <i>Langvik Supermarked</i>	75
Oppgave 8.4 <i>Solgløtt Salto</i>	76
Oppgave 8.5 <i>Lillevik Bensin AS</i>	77
Oppgave 8.6 <i>Trade Fair Norway AS</i>	78
Oppgave 8.7 <i>Storevik kommune</i>	78

KAPITTEL 9

Varsling og forbud mot gjengjeldelse	81
Oppgave 9.1 <i>Lillevik Bil AS</i> , varsling	81
Oppgave 9.2 <i>Blink Sko</i> , gjengjeldelse	82

INNHold

KAPITTEL 10

Advarsel, oppsigelse på grunn av arbeidstagers forhold, suspensjon og avskjed	83
Oppgave 10.1 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i> , advarsel	83
Oppgave 10.2 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i> , oppsigelse i prøvetiden	84
Oppgave 10.3 <i>Storevik Gourmet</i> , oppsigelse, oppsigelsestid	85
Oppgave 10.4 <i>Peders Kaffehus</i> , oppsigelse	86
Oppgave 10.5 <i>Lillevik Transport</i> , oppsigelse, oppsigelsestid	87
Oppgave 10.6 <i>Blesfjell Landhandel</i> , oppsigelse, oppsigelsestid	89
Oppgave 10.7 <i>Storevik Sikkerhet AS</i> , oppsigelse, oppsigelsestid	91
Oppgave 10.8 <i>TaDenDa AS</i> , oppsigelse, oppsigelsestid, rett til å stå i stilling.	93
Oppgave 10.9 <i>Auto Bilverksted</i> , oppsigelse, oppsigelsestid.	95
Oppgave 10.10 <i>Storevik Antikvariat</i> , oppsigelse, oppsigelsesfrist og oppsigelsestid	97
Oppgave 10.11 <i>MS «Søre»</i> , oppsigelse ved sykdom	100
Oppgave 10.12 <i>Storevik Bilverksted</i> , suspensjon	102
Oppgave 10.13 <i>Hestehoven barnehage</i> , avskjed.	102
Oppgave 10.14 <i>Storefjell Panorama</i> , avskjed, rett til å stå i stilling	103
Oppgave 10.15 <i>City Express Storevik AS</i> , avskjed, oppreisning	104
Oppgave 10.16 <i>Avbyråkratiseringsetaten</i> , advarsel og avskjed	106
Oppgave 10.17 <i>Blink Sko</i> , avskjed	107
Oppgave 10.18 <i>Revisor AS</i> , avskjed, rett til å stå i stilling	108

KAPITTEL 11

Permitteringer og nedbemanning	111
Oppgave 11.1 <i>Bakeri Jensen</i> , utvelgelseskrets, saklighetskrav	111
Oppgave 11.2 <i>Lillevik Bil AS</i> , utvelgelseskrets	112
Oppgave 11.3 <i>Langvik Supermarked</i> , utvelgelse	112
Oppgave 11.4 <i>Storevik Parkett AS</i> , utvelgelse, tilbudsplikt	113
Oppgave 11.5 <i>Bakeri Jensen</i> , permittering, varselfrist	115
Oppgave 11.6 <i>Storevik Verft</i> , permittering, fristberegning, lønnsplikt	116

KAPITTEL 12

Virksomhetsoverdragelse	119
Oppgave 12.1 <i>WABAT AS</i> , vilkårene for virksomhetsoverdragelse	119
Oppgave 12.2 <i>Helt Rent AS</i> , vilkårene for virksomhetsoverdragelse	120

INNHold

Oppgave 12.3	<i>Lillefjell Hotell AS</i> , vilkårene for virksomhetsoverdragelse..	120
Oppgave 12.4	<i>Storevik Bygg AS</i> , vilkårene for virksomhetsoverdragelse...	121
Oppgave 12.5	<i>Vi bryr oss AS</i> , tariffavtalen og tariffavtalte vilkår.....	122
Oppgave 12.6	<i>Certus AS</i> , valgrett	123
Oppgave 12.7	<i>Høyskolen i Storevik</i> , valgrett	125

KAPITTEL 13

Tariffavtalen	127
Oppgave 13.1 <i>Bruun Kro</i> , tariffavtalebegrepet	127
Oppgave 13.2 <i>Lillevik Bil AS</i> , tariffavtalebegrepet	128
Oppgave 13.3 <i>Lillevik Regnskap AS</i> , tariffavtalebegrepet	128
Oppgave 13.4 <i>Storevik Drilling</i> , tariffolkning.....	129
Oppgave 13.5 <i>Storevik Drilling</i> , søksmål for Arbeidsretten.....	130
Oppgave 13.6 <i>Bruun Kro</i> , ufravikelighet	131
Oppgave 13.7 <i>Bruun Kro</i> , fredsplikten	131
Oppgave 13.8 <i>Brødrene Ås</i> , krav om tariffavtale	132
Oppgave 13.9 <i>Brødrene Ås</i> , plassoppsigelse	133
Oppgave 13.10 <i>Lillevik Ambulansetjeneste</i> , fredsplikten	133
Oppgave 13.11 <i>Brødrene Ås</i> , fredsplikten, politisk streik / demonstrasjonsaksjon	134
Oppgave 13.12 <i>Storevik Busselskap</i> , fredsplikten, sympatistreik	135
Oppgave 13.13 <i>Bruun Kro</i> , ufravikelighet, ettervirkning	136

DEL 2

Løsningsforslag	137
------------------------------	-----

KAPITTEL 1

Arbeidsmiljølovens anvendelsesområde og lovens arbeidsgiver- og arbeidstagerbegrep	139
Løsningsforslag til oppgave 1.1 <i>Lillevik kommune</i>	139
Løsningsforslag til oppgave 1.2 <i>Storevik Avis AS</i>	141
Løsningsforslag til oppgave 1.3 <i>Storøy menighet</i>	142
Løsningsforslag til oppgave 1.4 <i>Toppen barnehage</i>	143

INNHold

KAPITTEL 2

Ansettelsesprosessen	145
Løsningsforslag til oppgave 2.1 <i>Lillevik Bensin AS</i>	145
Løsningsforslag til oppgave 2.2 <i>Storevik kommune</i>	146
Løsningsforslag til oppgave 2.3 <i>Lillegrend kommune</i>	147
Løsningsforslag til oppgave 2.4 <i>Folkehelsedirektoratet</i>	148
Løsningsforslag til oppgave 2.5 <i>Lillevik kommune</i>	148

KAPITTEL 3

Ansettelsesformer og innleie	151
Løsningsforslag til oppgave 3.1 <i>Storevik Gourmet</i>	151
Løsningsforslag til oppgave 3.2 <i>Ultrasport AS</i>	151
Løsningsforslag til oppgave 3.3 <i>Tausvik Verk</i>	152
Løsningsforslag til oppgave 3.4 <i>TaDenDa AS</i>	153
Løsningsforslag til oppgave 3.5 <i>Lillevik Avis AS</i>	153
Løsningsforslag til oppgave 3.6 <i>Lillevik Hotell</i>	154
Løsningsforslag til oppgave 3.7 <i>Lillevik sykehus</i>	155
Løsningsforslag til oppgave 3.8 <i>Lillevik Hotell</i>	155
Løsningsforslag til oppgave 3.9 <i>Storevik universitetssykehus</i>	157
Løsningsforslag til oppgave 3.10 <i>Storevik Grand</i>	158
Løsningsforslag til oppgave 3.11 <i>Lillevik Bil AS</i>	159
Løsningsforslag til oppgave 3.12 <i>Revisor AS</i>	160

KAPITTEL 4

Arbeidsgivers styringsrett	163
Løsningsforslag til oppgave 4.1 <i>Klara Ås</i>	163
Løsningsforslag til oppgave 4.2 <i>Storevik kommune</i>	164
Løsningsforslag til oppgave 4.3 <i>Storefjell Panorama</i>	165
Løsningsforslag til oppgave 4.4 <i>Solgløtt Hotell</i>	165
Løsningsforslag til oppgave 4.5 <i>Storevik Kolonial AS</i>	166
Løsningsforslag til oppgave 4.6 <i>Hestehoven barnehage</i>	167
Løsningsforslag til oppgave 4.7 <i>MS «Søre»</i>	167

KAPITTEL 5

Vern mot diskriminering	169
Løsningsforslag til oppgave 5.1 <i>Sleip, Sleipere og Sleipest AS</i>	169
Løsningsforslag til oppgave 5.2 <i>Den vesle scene</i>	169

INNHold

Løsningsforslag til oppgave 5.3 <i>Pasienthotell AS</i>	171
Løsningsforslag til oppgave 5.4 <i>Vi gir oss aldri AS</i>	174
Løsningsforslag til oppgave 5.5 <i>Vi gir oss aldri AS</i>	176
Løsningsforslag til oppgave 5.6 <i>Storevik Bilverksted</i>	179
Løsningsforslag til oppgave 5.7 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i>	180
Løsningsforslag til oppgave 5.8 <i>Lillevik barne- og ungdomsskole</i>	183
Løsningsforslag til oppgave 5.9 <i>Lillevik Transport</i>	184

KAPITTEL 6

Lønn, arbeidstid, ferie, permisjon	185
Løsningsforslag til oppgave 6.1 <i>Storevik Kolonial AS</i>	185
Løsningsforslag til oppgave 6.2 <i>Lillevik Frakt AS</i>	186
Løsningsforslag til oppgave 6.3 <i>Småoppgaver</i>	188
Løsningsforslag til oppgave 6.4 <i>Blesfjell Landhandel</i>	190
Løsningsforslag til oppgave 6.5 <i>Høyskolen i Storevik</i>	190
Løsningsforslag til oppgave 6.6 <i>Storevik Fashion</i>	191
Løsningsforslag til oppgave 6.7 <i>Aker skole</i>	191
Løsningsforslag til oppgave 6.8 <i>Solgløtt Hotell</i>	193
Løsningsforslag til oppgave 6.9 <i>Lillevik Regnskap AS</i>	194
Løsningsforslag til oppgave 6.10 <i>Universitetet i Lillevik</i>	195

KAPITTEL 7

Konkurransesklausuler	197
Løsningsforslag til oppgave 7.1 <i>Lillevik TECH AS</i>	197
Løsningsforslag til oppgave 7.2 <i>SANE</i>	198
Løsningsforslag til oppgave 7.3 <i>Klara Vik</i>	199
Løsningsforslag til oppgave 7.4 <i>SVARDA</i>	200

KAPITTEL 8

Fortrinnsrett	205
Løsningsforslag til oppgave 8.1 <i>Lillevik Sushi</i>	205
Løsningsforslag til oppgave 8.2 <i>Søstrene Ås</i>	205
Løsningsforslag til oppgave 8.3 <i>Langvik Supermarked</i>	208
Løsningsforslag til oppgave 8.4 <i>Solgløtt Salto</i>	208
Løsningsforslag til oppgave 8.5 <i>Lillevik Bensin AS</i>	209
Løsningsforslag til oppgave 8.6 <i>Trade Fair Norway AS</i>	211
Løsningsforslag til oppgave 8.7 <i>Storevik kommune</i>	211

INNHold

KAPITTEL 9

Varsling og forbud mot gjengjeldelse	217
Løsningsforslag til oppgave 9.1 <i>Lillevik Bil AS</i>	217
Løsningsforslag til oppgave 9.2 <i>Blink Sko</i>	218

KAPITTEL 10

Oppsigelse på grunn av arbeidstagers forhold, suspensjon og avskjed	221
Løsningsforslag til oppgave 10.1 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i>	221
Løsningsforslag til oppgave 10.2 <i>Storevik Sikkerhetsskole AS</i>	222
Løsningsforslag til oppgave 10.3 <i>Storevik Gourmet</i>	224
Løsningsforslag til oppgave 10.4 <i>Peders Kaffehus</i>	225
Løsningsforslag til oppgave 10.5 <i>Lillevik Transport</i>	227
Løsningsforslag til oppgave 10.6 <i>Blesfjell Landhandel</i>	229
Løsningsforslag til oppgave 10.7 <i>Storevik Sikkerhet AS</i>	230
Løsningsforslag til oppgave 10.8 <i>TaDenDa AS</i>	231
Løsningsforslag til oppgave 10.9 <i>Auto Bilverksted</i>	233
Løsningsforslag til oppgave 10.10 <i>Storevik Antikvariat</i>	235
Løsningsforslag til oppgave 10.11 <i>MS «Søre»</i>	237
Løsningsforslag til oppgave 10.12 <i>Storevik Bilverksted</i>	239
Løsningsforslag til oppgave 10.13 <i>Hestehoven barnehage</i>	240
Løsningsforslag til oppgave 10.14 <i>Storefjell Panorama</i>	241
Løsningsforslag til oppgave 10.15 <i>City Express Storevik AS</i>	242
Løsningsforslag til oppgave 10.16 <i>Avbyråkratiseringsetaten</i>	245
Løsningsforslag til oppgave 10.17 <i>Blink Sko</i>	247
Løsningsforslag til oppgave 10.18 <i>Revisor AS</i>	248

KAPITTEL 11

Permitteringer og nedbemanning	251
Løsningsforslag til oppgave 11.1 <i>Bakeri Jensen</i>	251
Løsningsforslag til oppgave 11.2 <i>Lillevik Bil AS</i>	252
Løsningsforslag til oppgave 11.3 <i>Langvik Supermarked</i>	253
Løsningsforslag til oppgave 11.4 <i>Storevik Parkett AS</i>	254
Løsningsforslag til oppgave 11.5 <i>Bakeri Jensen</i>	256
Løsningsforslag til oppgave 11.6 <i>Storevik Verft</i>	256

INNHold

KAPITTEL 12

Virksomhetsoverdragelse	259
Løsningsforslag til oppgave 12.1 <i>WABAT AS</i>	259
Løsningsforslag til oppgave 12.2 <i>Helt Rent AS</i>	261
Løsningsforslag til oppgave 12.3 <i>Lillefjell Hotell AS</i>	262
Løsningsforslag til oppgave 12.4 <i>Storevik Bygg AS</i>	263
Løsningsforslag til oppgave 12.5 <i>Vi bryr oss AS</i>	265
Løsningsforslag til oppgave 12.6 <i>Certus AS</i>	266
Løsningsforslag til oppgave 12.7 <i>Høyskolen i Storevik</i>	267

KAPITTEL 13

Tariffavtalen	269
Løsningsforslag til oppgave 13.1 <i>Bruun Kro</i>	269
Løsningsforslag til oppgave 13.2 <i>Lillevik Bil AS</i>	271
Løsningsforslag til oppgave 13.3 <i>Lillevik Regnskap</i>	272
Løsningsforslag til oppgave 13.4 <i>Storevik Drilling</i>	272
Løsningsforslag til oppgave 13.5 <i>Storevik Drilling</i>	273
Løsningsforslag til oppgave 13.6 <i>Bruun Kro</i>	273
Løsningsforslag til oppgave 13.7 <i>Bruun Kro</i>	274
Løsningsforslag til oppgave 13.8 <i>Brødrene Ås</i>	276
Løsningsforslag til oppgave 13.9 <i>Brødrene Ås</i>	276
Løsningsforslag til oppgave 13.10 <i>Lillevik Ambulansetjeneste</i>	277
Løsningsforslag til oppgave 13.11 <i>Brødrene Ås</i>	278
Løsningsforslag til oppgave 13.12 <i>Storevik Busselskap</i>	280
Løsningsforslag til oppgave 13.13 <i>Bruun Kro</i>	281

Litteratur	283
-------------------------	------------